

Medienes publikum

- Medievold (forelesning Torsdag 21/8-2003)

Lar publikum seg påvirke av vold i mediene?

Noen spørsmål om vold

- Spørsmål 1: *Hvor mange mord har barn i gjennomsnitt sett på TV innen de har fullført grunnskolen?*
- Spørsmål 2: *Hvor mange mord var det i Die Hard 2?*
- Spørsmål 3: *Hvor mange prosent av data/videospillene som selges har vold som hovedtema?*

Noen voldstall

- Omkring 60% av amerikanske TV-programmer og 90% av filmene inneholder ulike typer vold.
- På amerikansk TV er det fem voldshandlinger i snitt per 'prime time' time.
- Mye av volden vi blir eksponert for fremtrer i programmer vi ikke umiddelbart assosierer med aggresjon - musikkvideoer, reklamer og nyheter.

Definisjoner av begrepet medie vold

- "Med medie vold menes her fremfor alt skildringene av den synlige, manifesterede, fysiske volden (og trusselen om dette) [...] dvs. mord, skyting, slagsmal osv" (Cecilia von Feilitzen, Nordicom, 2001)
- "The overt expression of physical force, with or without a weapon, against self or other, compelling action against one's will on pain of being hurt or killed, or actually hurting or killing" (Gerbner et al., 1978)

Hvem velger å se medie vold?

- Noen psykologiske innfallsvinkler

- Fenigstein & Heyduk (1985): De som har aggressive tanker og atferd vil ha en preferanse for å se på vold.
- Zillmann og Weaver (1996): Ungdommer benytter skrekkfilmer som verktøy for å utvikle mestringsvevne og definere sosiale roller.
- Zuckerman (1994): 'Spenningsøkere' har større preferanse for medie vold enn de som ikke er det.

Medie vold og virkelighet

- Reflekterer antall voldsepisoder i mediene volden i virkeligheten?
- Omtrent 87% av den kriminaliteten som eksisterer i den virkelige verden er ikke-voldelig kriminalitet, mens bare 13% av kriminaliteten på TV er ikke-voldelig kriminalitet (Uniform Crime Reports, 1951-1999)
- Underholdningsindustrien hevder ofte at vold i media reflekterer volden som allerede eksisterer i samfunnet - "If you cut the wires of all TV sets today, there would still be no less violence on the streets in two years" (Jack Valenti, President of the motion picture association of America)
- Det finnes over 1000 studier som viser en klar sammenheng mellom medie vold og aggressiv atferd hos barn (Bushman & Amdersen, 2001)

Voldsskildringer og aggresjon

- Forskning i USA viser at de voldsskildringer som med større sannsynlighet bidrar til aggresjon har:
  - En attraktiv voldsutøver
  - Vold som fremstår som berettiget
  - Bruk av våpen
  - Omfattende eller inngående skildring av vold
  - Vold som fremstår som realistisk
  - Vold som glorifiseres eller belønnes og som ikke straffes
  - Vold der alvorlig smerte eller skadelige følger ikke vises
  - Humoristisk fremstilt vold

Medieforskningsrammeverk

- **Innhold:** Definere voldsbegrepet og deretter studere medieinnhold for å se hvordan ulike medier framstiller vold og mengden av den.
- **Eksponering:** Demografisk informasjon om hvilke typer programmer som blir sett fordelt på variabler som kjønn og alder.
- **Effekter:** Ulike publikumstradisjoner ser på hvilken innvirkning vår interaksjon med ulike medier og medieinnhold har på oss.

Ulike typer effekter

- **Atferdseffekter:** "Handliner blir gjennomført etter å ha sett tilsvarende i media"
- **Holdningseffekter:** "Hvilke vedvarende tankemønstre som farger vår oppfattelse av miljøet"
- **Kognitive effekter:** "Refererer til hva vi tenker på og hvordan medieinnhold blir bearbeidet [Ikke manifestert som holdninger]"
- **Fysiologiske effekter:** "De kroppslige forandringene som skjer gjennom eksponering til ulikt medieinnhold"
- Hagen (2000) påpeker at effekter kan gi seg utslag i kortidseffekter, langtidseffekter, utilsiktede, tilsiktede, indirekte og direkte effekter.

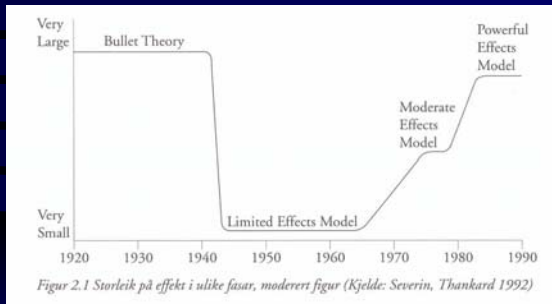

Gerbners kultivasjonsteori

- Teorien oppsto i 1956, og er fremdeles populær og blir benyttet globalt.
- **Teoriens kjerner:** Vedvarende eksponering til TV innhold har små men signifikante effekter på den perceptuelle verden til publikum.
- "Mean world" syndromet er en av hovedeffektene postulert i kultivasjonsteorien. Dette fremtrer når de av publikum som ser mye på TV (heavy viewers) opplever verden som mer voldelig og voldsom enn de som ser lite på TV (light viewers) - altså en fremdyrking av frykt.
- 'Cultural indicators' prosjektet tok utgangspunkt i tre sentrale elementer: 1. Analyse av kringkastingssystemet, 2. Analyse av budskapssystemet, 3. Kultivasjonsanalyse.
- **Kultivasjonseffekt:** Hvorfor varierer kultivasjonseffektene mellom ulike sub-grupper? To forklaringer: 'Mainstreaming' og 'Resonance'

Kritikk av kultivasjonsteorien

- Horace Newcomb (1978): Hvordan kan man benytte en universell definisjon av vold for å analysere TV-programmer, når vold kan bety ulike ting i ulike kontekster?
- **Hirsch og Hughes (1980): Argumenterte for at kultivasjonsanalysen ikke var solid på bakerunn av følgende:**
  1. Korrelasjon mellom TV-seing og holdninger forsvant ved demografisk kontroll.
  2. Korrelasjonen som ble funnet var særdeles svak (0.09).
  3. Ikke vel-definerte kategorier mellom de som ser lite, middels og mye.
  4. Hvordan kan TV produsere både uniformitet og forskjeller mellom publikum.
  5. Kultivasjonsanalysen basert på en stimulus-respons tankegang (passivt publikum)

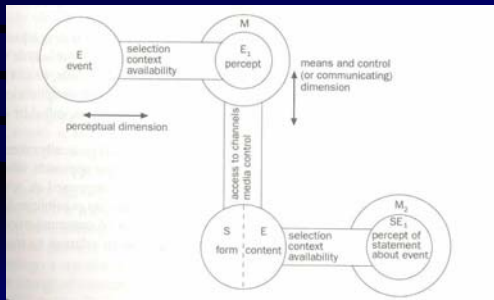

Gerbners kultivasjonsmodell

Sosial læringsteori (kognitiv) I:

- **Klassisk forsøk:** Albert Bandura sine 'bobo-doll' studier fra 1960 årene.
- **Typisk testsituasjon:** Lar barn se andre tilstedeværende personer utøve voldelig atferd mot en 'oppblåsbar' dukke.
- **Resultat:** Barn imiterte ofte voldsatferd som i det foregående ble observert via 'modell'.
- **NB:** Den samme effekten ble dokumentert når den aggressive 'rollemodellen' var på film og ikke faktisk tilstede.

Sosial læringsteori (kognitiv) II:

- **Hvordan modell-læring fungerer (inngår i sosial læringsteori):**
- Publikum ser voldshandlinger i media, og senere, som et resultat av denne eksponeringen, så oppfører de seg mer voldelig enn det de ellers ville gjort. Modell-læring kan skje på følgende vis:
- Observasjonslæring
- Dishinibering
- Affektiv endring

Betingingsteori (Behaviorisme):

- **Medievoldens to potensielle dikotomiserte utfall innenfor det behavioristiske rammeverk:**
- **Sensitisering (følsomhetsøkning):** Seere reagerer så sterkt på å se visse type voldsscener og har en så stor grad av traumatisert persipert virkelighet, at det faktisk er mindre sannsynlig at de imiterer atferden.
- **Desensitisering (tilvenning):** Grunnprinsippet er at når vi ser mye vold i media så blir vi mindre sensitive, mindre medtatt, og lar oss ikke så lett affisere av innholdet (illustreres bra gjennom klassisk betinging)

Katarsisteorien

- Det psykoanalytiske bidrag

- Katarsis = Renselse
- Ifølge Freud er de tre kreftene som utgjør vår personlighet i en konstant kamp (ID, EGO og SUPEREGO).
- Mye av vår energi blir benyttet for å holde impulser relatert til sex og aggresjon (ID) i sjakk.
- En måte å holde det i sjakk på, er å la impulsene uttrykkes indirekte: gjennom en sublimert eller erstattende aktivitet, slik som å se vold på TV.

Lar publikum seg påvirke av vold
i mediene?
